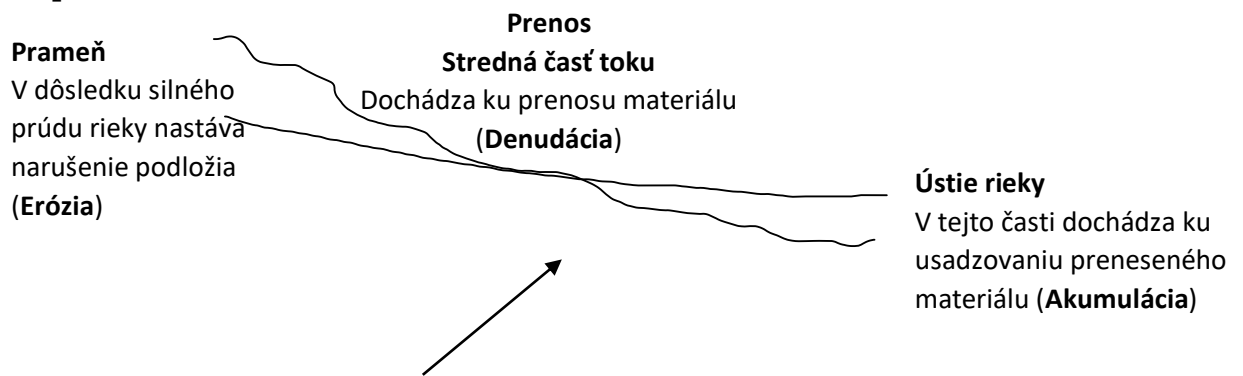

Reliéf

- **Endogénne procesy**
 - o Vnútorne procesy
 - o Napr. pohyby litosferických dosiek
 - o Pri pôsobení endogénnych procesov vznikajú **Morfoštruktúry** (kontinenty, oceánske chrbty)
- **Exogénne procesy**
 - o Vonkajšie procesy
 - o Napr. voda, ľadovec, človek, vietor
 - o Pri pôsobení exogénnych procesov vznikajú **Morfoskulptúry** (menšie formy georeliéfu, napr. riečne terasy)

- **Reliéf** – výsledok pôsobenia endogénnych a exogénnych procesov
- Každý exogénny proces pozostáva z týchto častí:
 - o **Oddeľovanie hornín (Erózia)** – napr. hornina sa rozdrobí
 - o **Prenos (Denudácia)** – vonkajší činiteľ prenáša materiál (napr. voda, vietor)
 - o **Usadzovanie (Akumulácia)**

- **Exogénne procesy a formy**
 - o **Vodou podmienené** – Riečne (fluviálne) formy/procesy

- **Rovnovážny profil rieky**
- To, čo rieka prenáša sú **plaveniny** (plávajú – sú ľahšie) a **splaveniny** (splavujú sa po koryte – sú ťažšie)
- Nížina nachádzajúca sa v okolí rieky sa volá **riečna niva** (nevhodná na výstavbu – často zaplavená oblasť)
- **Dolina v tvare písmena „V“** (vzniká zarezávaním rieky do podložja)
- V prípade, že sa rieka zarezáva do podložja **postupne** vytvára **riečne terasy**
- Miesto zníženej rýchlosti spádu rieky – môže vzniknúť **náplavový kužeľ** (Príkladom na SR je Žitný ostrov na Podunajskej nížine)
- Patria k nim aj **krasové procesy** (pôsobením vody na vápenec = kras)
 - Krasové formy poznáme:
 - o **Povrchové** – kaňony, úzke hlboké doliny, škrapy...
 - o **Hlbinné** – jaskyne (Stalaktit – visiaci kužeľ, Stalagmit – stojací kužeľ, Stalagnát – vzniká ich spojením)

- **Ľadovcové procesy (Glaciálne)**
 - **Formy:**
 - Ľadovcové doliny v tvare písmena „U“ – volajú sa **Trógy** (napr. Bielovodská a Furkotská dolina)
 - Ostré ľadovcové štíty – **Karlingy**
 - Ľadovcový kotol – **Kar** (napr. Gerlachovský štít)
 - **Moréna** – materiál, ktorý nesie so sebou ľadovec pri pohybe
 - **Pleso** – ľadovcové jazero, vzniklo po ústupe ľadovca (napr. Veľké Hincovo pleso, Štrbské pleso, Popradské pleso)

- **Veterné (Eolické) pohyby procesy**
 - Veterný typ reliéfu vzniká **rušivou** a **tvorivou** činnosťou vetra
 - Napr. **Markušovský skalný hríb** – vznikol obrúsením vetra
 - Sú tam, kde je chudobná vegetácia (**púšte**)
 - Vznikajú formy: **Pieskové duny, Presypy**
 - Na SR sú viete piesky, ktoré sú v Záhorskej nížine (spevňujú ich borovicové lesy)
 - **Spraše** – nafúkaný piesok a hlina (Podunajská a Východoslovenská nížina)

- **Gravitačné procesy**
 - Zaradujeme sem **Rútenie** a **Zosuv**

- **Biogénne procesy**
 - Vznikli činnosťou rastlín a živočíchov
 - Formy: **Korálové ostrovy** – vznikli z odumretých schránok morských živočíchov
 - Ďalšie formy: **Termitiská, Mraveniská, Rašeliniská**

- **Antropogénne procesy**
 - Sú vyvolané vplyvom činnosti človeka
 - Človek **urýchľuje** a **spomaľuje** endogénne a exogénne procesy vplyvom **kyslých dažďov, vyrúbaním lesa, vysádzaním stromov**
 - Formy – **Priehrady** (napr. Ružín, Čierny Váh), **Lomy, Kameňolomy, Haldy** (Umelé kopce), **Zárezy, Násypy**